

hétfőn, szerdán 8,30-16 óráig
pénteken 8,30-11 óráig.

Ha valaki 8-10 meghatalmazással, illetve ennél többel rendelkezik az igazolványok átvételére, akkor 2-3 nappal a tervezett átvétel előtt (miután meggyőződött, hogy készen vannak-e) faxon (00-36-1/266-5841) le kell adni a magyar igazolványt kérelmezők listáját (név, születési év, hó, nap, anyja neve, valamint - amennyiben tudja - az igazolvány száma és a meghatalmazott nevét, lakcímét). Az ilyen módon lejelentett igazolványokat csoportosan kedden és csütörtökön délelőtt lehet átvenni.

A fenti információkat Rostás Ilona osztályvezető tájékoztatása alapján összeállította

dr. Issekutz Sarolta

* * *

Június 3-án, a háromnapos Nagyszalontai Napok zárórendezvénye egy Bocskai István emlékkonferencia volt. A jeles előadók közül hárman Kolozsvárt képviselték: dr. Egyed Ákos, akadémikus, az Erdélyi Múzeum-Egyesület elnöke, dr. Tonk Sándor, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem rektora, valamint Sebesi Karen Attila, a MÖRSZ elnöke.

* * *

A Szentföld békéjéért

„Őrizd meg a Te népedet békében... a Te drága Kereszted árnyékában...”

Az alábbi hozzászólás elhangzott 2002. május 19-én, pünkösdvasárnap, a Budapest IX. kerületében levő, Haller téri templomban tartott ökumenikus istentiszteleten, melyet a Szentföld békéjéért rendezett a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Arab Tanszéke.

A mottóként választott mondat egy papi ima kezdő szavai, ezt az imát a pap az örmény szertartású szent liturgia (mise) végén levő áldozás előtt mondja. Mi is ad alkalmat most e szavakkal bevezetett hozzászólásom elmondásához? - Képeket szeretnék felidézni!

Az elmúlt hetekben sokszor szerepelt a tv-híradókban a betlehemi születés-bazilika, s e felvételeken lehetett látni hegyes csuklyás szerzeteseket: örmény szerzeteseket.

Az örmények ott vannak a Szentföldön. Úgy is, mint nemzet, úgy is mint egyház. Az előbbihez: Jeruzsálem óvárosának négy negyede közül az egyik az örmény negyed, s itt van az örmény nemzeti egyház egyik patriarkátusának is a székhelye.

Nemzetről is beszélek, meg egyházzal is.

Az örmény nemzet őshazája a kis-ázsiai Ararát hegynél van, annál a hegynél, ahol a Biblia szerint Noé bárkája a vízözön után megállt. Az ország nagysága az idők folyamán változott, a mai független Örményország elég kicsiny. Hegyes és sziklás táj. Bár ősi kultúrájú a nép, megélhetése miatt vándorlásra kényszerült az évezredek folyamán. Az örményeknek magas fokú műveltségük mellett sok jó tulajdonságuk van, bárhová is kerültek, érvényesültek, beilleszkedtek. S az ilyen embereknek nagyon sok irigyük is akad, akik azután ellenük fordulnak és üldözik őket. Ezek az üldözések is szerepet játszottak a messzire való vándorlásokban.

Hadd szóljak az örmény egyházzal, melynek történelme szorosán összefonódott a nemzet történetével.

A hagyomány szerint örmény földön már Tamás és Bertalan apostolok térítettek, de az örmény egyház megteremtője Világosító Szent Gergely püspök (mh. 324), aki hosszú, vértanúsággal felérő évek után megtérítette az örmény királyt (298), aki ezután a kereszténységet, elsőként a világon, államvallássá tette (kb. 302). Az örmény egyház örmény szertartással a keleti egyházak egyike. Nemzeti egyház. A mai egyházszervezet a következő:

1. Az ecsmiadzini katolikátus = általános főpásztorság. Az egyházfő neve: katolikosz = általános főpásztor. A főpápok sora Világosító Szent Gergelyig megy vissza. Az örményországi hívek mind idetartoznak.

2. A kilikiai katolikátus, melynek egykori székhelye Szisz volt, ma a katolikosz Libanonban él. Szíria, Libanon stb. örményei tartoznak ide.

3. A már említett jeruzsálemi patriarkátus.

4. A konstantinápolyi patriarkátus. A törökországi örmények tartoznak ide, ám nagyon kevesen vannak a sok üldözés következtében. A legnagyobb arányú az 1915-ös, melynek másfél milliónyi áldozata volt. Örölk emlékezünk meg minden évben április végén.

Az emigráció folytán nagyon sokan élnek szórványban szerte a világon, nincs olyan ország a földön, ahol nem volnának örmények. A világ örménységét 4-5 millióra becsülhetjük. Sokan asszimilálódnak a befogadó ország népéhez, de sajátos örmény identitásukat megőrzik, származásukra büszkék.

Amint más keleti szertartásúak között, úgy az örmények körében is vannak katolikusok. Az idők folyamán egyes egyházrészek unióra léptek Rómával. Felvették a katolikus hitvallást, de megtartották az örmény szertartást és hagyományokat.

Az első ilyen egyesülés 1635-ben az akkor lengyelországi - ma ukrainai - Lembergben történt. Itt az 1300-as évek óta éltek örmények. (Meg kell jegyezni, hogy az örmények már korábban is kerestek kapcsolatokat Rómával!) A lemergi örmény katolikus érsekség gyakorlatilag a II. világháború végéig állott fenn. Sorsukat az pecsételte meg, hogy a hívek módosabb, polgárosult réteget alkottak, s nem illettek bele az akkor kialakult politikai rendszerbe.

A XVIII. század folyamán a Közel-Keleten is létesült örmény katolikus patriarkátus, ma a pátriárka Libanonban él. Az uniós munkában jelentős szerepe volt a Mechitar apát által alapított mechitarista szerzetesrendnek, bár nekik is menekülniük kellett, ezért alakultak meg kolostoraik Velencében, majd Bécsben.

A magyarság már a vándorlása folyamán kapcsolatba került az örményekkel. Egyes korai templomainkon örmény építészeti jelleg fedezhető fel (pl. Tarnaszentmária), tudunk arról is, hogy az Árpád-korban Esztergomban volt egy örmény negyed.

Magyarországon azonban elsősorban Erdélybe költöztek a XVII. századtól örmények. Moldvából jöttek, s a többség innen is az üldöztetés elől menekült: görögkeletivé akarták őket tenni. Apafi Mihály fejedelem fogadta be őket (1672) és az 1680-as években az erdélyi örmények is unióra léptek a katolikus egyházzal. Négy örmény egyházközség alakult: Szamosújvár, Erzsébetváros, Gyergyószentmiklós, Csikszépvíz. Sokan költöztek a mai Magyarország területére is, Budapesten - egyes adatok szerint - 1922 óta van örmény katolikus egyházi közösség. (Érkeztek páran az 1915-ös üldözések után is, meg az elmúlt évtizedekben is örmény nemzetiségűek.) Az örmény származású magyarok (másként magyarörmények vagy örménymagyarok) kb. 10-15 ezren vannak, egymással kapcsolatot tartanak. Ma már kisebb részük tartozik az örmény katolikus közösséghez, melynek ellátása részben a bécsi mechitarista kolostorból történik, részben egy dominikánus atya végez - szentszéki engedély alapján - örmény szertartású liturgiát a XI. kerületben, az Orlay utca 6. szám alatt levő örménykatolikus kápolnában, melynek védszentjei Világosító Szent Gergely és - mintegy az üldözésekre is emlékeztetve - a Fogolykiváltó Boldogasszony.

Dr. Sasvári László

* * *

Dr. Benedek Tibor egyetemi tanár emlékére

2002. április 3-án hosszas betegség után dr. Benedek Tibor egyetemi tanár, nyugdíjas baleseti ortopéd sebész, osztályvezető főorvos visszaadta lelkét a Teremtőnek.

Benedek tanár úr életének egyik meghatározó része a munka volt, és ehhez a szokásához hű maradt, amíg egészsége engedte. Az elsők között érkezett és az utolsók közt távozott szeretett Osztályáról, még nyugdíjas éveiben is.

Orvosi diplomáját 1943-ban szerezte meg a Pázmány Péter Tudomány Egyetem Orvosi Karán. Ezt követően a Baross utcai II. sz. Sebészeti Klinikán kezdte meg orvosi működését. Részt vett katonarvosként a II. Világháborúban, majd Budapest ostroma alatt vállalt kötelességét a klinikán végig önfeláldozó módon teljesítette. Élete végéig büszke volt arra az oklevélre, amellyel 1946-ban az Egyetem Tanácsa, az egyetem működése érdekében végzett lelkes, életét kockára tevő munkásságáért kitüntette. A háború után Bakay Lajos professzor úr mellett sajátította el a sebészetet, Simon Lajos tanár úr mellett az ortopédia tudományát. Ezt követően került az Orvostovábbképző Intézet Baleseti Osztályára, kezdetben adjunktusi, majd osztályvezető főorvosi beosztásban. Az Orvostovábbképző Intézet átszervezése révén egyetemi docensi kinevezése után került az Országos Traumatológiai Intézetbe osztályvezetőnek. 1972-ben kapta a megbízást, hogy az Uzsoki Kórház Mexikói úti részlegén, a volt Nyomorék Gyermek Otthonából a korszerű követelményeknek megfelelő Ortopéd-Traumatológiai Osztályt alakítson ki. Benedek tanár úr korszerűsítve az épületet, lehetővé tette, hogy 1973-tól az Uzsoki utcai Kórház Ortopéd-Traumatológiai Osztálya új intézményként részt vállalhasson a főváros túlszűfolt haleseti felvételes ügyeleti ellátásában. Töretlen aktivitással, nagy munkabírással 1986-ban bekövetkezett nyugdíjba vonulásáig vezette és irányította az osztályt. Idejét, erejét nem kímélve rendszeresen részt vett a felvételes ügyeletekben, azokat személyesen irányította, ha szükség volt rá, a komplikáltabb műtéteket saját maga végezte.